

סימני-ריקבון. למשחטה אין חיבור למערכת הביוב. הדם נישפך על הריצפה. הובל נישפך לרחוב. לא פעם שוחטים ממש ברחוב. המקום מהווה סכנה. מומלץ על סגירת המיידית.

לאחר שצויהסגירה לא הופעה, הגיעו עובדי המחלקה הוטרנירית, המסכנה כי כל מאמציהם לשווא.

דרוש שינוי מוחלט של השיטה הקיימת

נכנעו, וחזרו לבקר במשחטה זו. כעת, כאשר נכנס ראשיהעיר היחדש לתפקידו, הוגש נגדה מיוזם נוסף.

בשוקיהכרמל ובשוקהתיקוה פועל לוח למעלה מ-100 משחטות ללא רישיון, בתנאים תברואתיים ירודים. חלק מהמשחטות מוכרות את הסחורה בעצמן, חלק אחר מספק עופות לאיטליונים ולדוכני מכירה.

בגלל מחזור המכירות הגדול, זול מחירו של כל קילו עוף בתחנות אלה בכדי לירות לעומת המחיר בסופרמרקטים, או באיטלי זים רגילים בערים. אלפי עקרות-בית מתל-אביב ומהערים הסמוכות, הקונות מדיניות עופות בשוקי תל-אביב, אינן יודעות כי בקניות אלה הן מסכנות את בני ביתן. בנושא זה של העופות אין משרד הבריאות מקיים מעקב תברואתי, משום-מה. לכן, אין מיקריההרעלה הקלים (או הר-קשים) מתפלסמים בציבור, ועקרות-הבית אינן מזהירות מפני הסכנות הצפויות להן. למרות זאת, השתוללותהמחיריים ויורק מצרכי המזון, המאמצים כל מי שפחה להשתדל לקצץ ככל שיש אפשרות בתקציבהמזון שלה, לא נזר. תר לנו אלא לייצר שדה לקנות עוף פות שחוטים בשוקי תל-אביב. הי סיכון התברואתי המור לאישיעור מן החיסכון במחיר.

לעומת זאת, מקבלים מרבית האיטליונים במרכז ובצפון תל-אביב, כל הסופרמרקטים ורשת הצרכניות, את העופות השחוטים שהם מוכרים ממשחטות העומדות תחת פיקוח וטרינרי יעיל. התנאים התברואתיים השוררים בהם עונים על דרישות תקן משרד-הבריאות. רשת-הצרכניות מקבלת את העופות ממשחטה גדולה בתל-גביריים, ואילו האיטליונים והסופרמרקטים מקבלים את העופות ממשחטות בשוק-העלייה.

כאשר קיבל ד"ר פליישר את תפקיד מנהל המחלקה הוטרנירית של עיריית תל-אביב, הודיע לראשיהעיר כי ילמד את הנושא במשך חודש ימים, ולאחר-כך יגיש לראשיהעיר תוכנית-פעולה מגובשת, כדי להצמיד את המחלקה קדימה. בינתיים ערך לעצמו סיכום-מצב, והוא מסביר:

"ביטלתי את כל שיטות-העבודה שהיו נהוגות בעבר, איני תולה הודעות היכן ייערכו סיוור-הפיקוח שבוע מראש. איני מצמצם את הביקורים בשוקים לימים קבויים. אני עורך את תוכנית-הביקורת בסדר דיוק, איש מלבדי אינו יודע אותה. רק לפני שהחולליה יוצאת לפעולה, היא מקבלת את הכתובת המדויקת בה עליה לבקר. האפשרות שיודעו מראש לבעלי האיטליונים זים או לבעלי-בתיהחרושת מתי תיערך הביקרה, שוב אינה קיימת.

"בתל-אביב צורכים כ-65% מתיצירות הבשר הארציות. עשרות אלפי נשים מתל-אביב ומעריהסביבה קונות מדי-חודש, ב-שוקי העיר, בשר, עופות, ודגים. כל צוות הפיקוח הוטרנירי באזור תל-אביב אינו מונה אלא שלושה רופאים. שני טכנאים בשר, ונהג. צוות זה אמור לפקח על למעלה מ-150 משחטות לעופות, 30 בתי-חרושת ל-נקניק, 22 מחסני פירוק-בשר, מאות איט-ליונים, רפתות ודיריים.

"רק תוספת גדולה של כוח-אדם תוכל לשפר את המצב התברואתי בעיר. אם רצונו הטוב של ראשיהעיר החדש ימומש כפועל, אפשר יהיה לפחות להתחיל להפעיל דברים. אבל גם אז, מי שיצפה לשינוי בן-לילה, יתאכזב. ההזנחה רחבה מדי. רבים מבין אלה העוסקים בעיסקי-הבשר פשוט אינם מודעים לעקרונות ההיגיינה האלמנטריים.

"כשיהיה בידי הכוח המתאים, אפשר יהיה לפחות לנסות לחנך אותם, ובשלב שני להטיל עליהם עונשים. במצב הנוכחי, עם כל הרצון הטוב, פשוט אין כל טעם להמשיך בעבודה."

(המשך מעמוד 23)

מזהמים. ריצפת המשחטה היתה שטופה דם. כיתמי דם קרוש כיסו את התיקיה. העופות הובלו למשחטה במיכלים מזהמים, ובאותם מיכלים עצמם, שעל דפנותיהם ניכרו שרידי פרש ודם קרוש, הובלו העופות לחלוקה לאחר שחיטתם.

טכנאי-הבשר נחום חיסט הזכיר לי מנהל-העבודה במקום כי בביקור הי קודם, שנערך לפני חודש ימים, נתבקש לחטא את המקום ביסודיות.

"אני מוכן לחטא את המקום בכל רגע", היתמם מנהל העבודה, "אבל אני פשוט לא יודע איפה לקנות חומרי-חיטוי."

"כמה זמן אתה מנהל עבודה כאן?" נשאל.

"14 שנה."

"ועדיין אינך יודע היכן קונים חומרי-חיטוי?"

טכנאי-הבשר רשם מיוזם, בעיקבותיו יועמדו בעלי-המשחטה לדין.

משם פנה צוות הפיקוח לאיטליון של צבי סנדלר, ברחוב חבשוש 40. בחלקו האחורי של האיטליון אולם גדול המשמש כמחסן לפירוק הודו. ריצפת המחסן היתה מכוסה דם קרוש. שישה פועלים, כבגדים מזהמים, בוססו בדם. הם פירקו חלקי-עוף, הטילו אותם על הריצפה, ומשם הורמו החלקים המפורקים, בהגיע תורם, על-ידי פועלים אחרים, לפירוק נוסף.

בתום הפירוק נזרקו החלקים למיכלים גדולים, חלודים, מכוסי שיכבת רפס ודם קרוש. צחנה כבדה עלתה מהמקום.

צוות-הפיקוח רשם מיוזם, בעיקבותיו יר-עמד בעלי-המקום לדין.

תחנת-בדיקה שלישית היתה בשתי משח-טות לעופות, סמוכות זו לזו, ברחוב יוס-טוב 10, בשוק הכרמל. האחת, משחטתו של יצחק אברהם והשנייה של יעקב יעקובוב. שולחן-השחיטה היה מזהם, מכוסה שיכבת בוץ ודם. הריצפה היתה מכוסה במי-ביוב, חדר-המריטה מזהם, מלא בוץ ואשפה. מיכלים מזהמים ובהם עופות חיים, המתניו לשחיטה. קורי-עכביש כיסו את התיקיה.

הצוות רשם שני מיוזמים.

בהמשך אותו רחוב, פנה הצוות לאיטליון של מנשה יחזקאל. בעל האיטליון לא נכח במקום. בנו שירת את קהל-הקונים הרב. הבחור לבש סרב-עבודה מזהם, חסרי כפתורים. חוט דק שניקשר סביב הסרב-הגן לברו על מערומיו. חוזה של המוכר היה חשוף. מכוסה כיתמ-דם. עשרות עופות שחוטים היו מוטלים על הדוכן, חשופים ל-קרני-השמש. מאות עופות נוספים היו מוט-לים על שני שולחנות מזהמים, בחלקו הפנימי של האיטליון. הריצפה היתה מכוסה שיכבת דם ובוץ.

הצוות רשם מיוזם. לאחר שיצאו את המקום אמר אחד מטכנאי-הבשר: "ישנו לפחות שיפור אחד בצבירה שלנו. עד עכשיו, בעלי האיטליונים והמשחטות לא היו נותנים לנו בכלל להיכנס לעיסקיהם. לא פעם היו מאיימים על חיינו. עכשיו הם יודעים שקיבלנו הוראות ברורות להזעיק מייד את המיטרה.

הבדיקה החמישית נערכה באיטליון של נחום גאנץ, בקצהו של רחוב יוס-טוב. בתוך האיטליון, על הריצפה, ליד ערימת

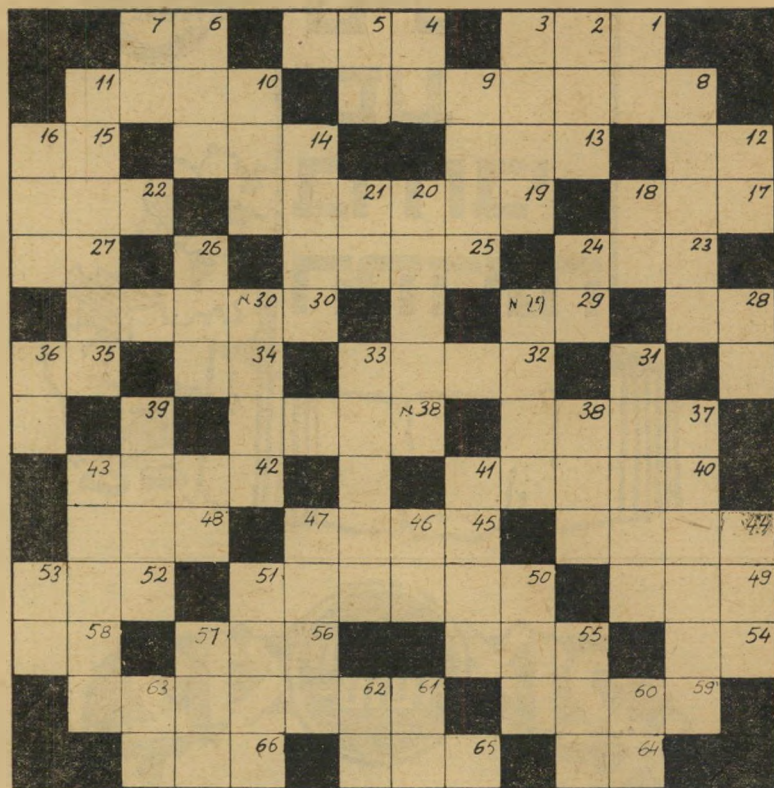
המצב התברואתי הידור יגרום להרעלה-המונית

אשפה, ניראו מוטלים כ-30 עופות שחוטים. בכניסה, בצמוד לשולחן עמוס עופות שחוט-טים, ניראה פח-אשפה מזהם, מלא על גדותיו. בעל האיטליון הסכים, ברוב אדי-בותו, למלא בוריות אחר כל הוראותיו של צוות-הפיקוח, הרחיק את פח-האשפה מ-שולחן-המכירה, הרים את העופות שהיו מר-טלים על הריצפה המזהמת.

בצאתם מהמקום העירו אנשי הצוות: "כל פעם שאנו מבקרים במקום, הוא אומר נכון נכון, אתם צודקים, יותר זה לא יקרה, ובכל פעם שאנו חוזרים לכאן, המצב הי-תברואתי מחריר, ללא שינוי."

פרשה בפני עצמה היא משחטת-העופות השייכת לאיגוד השוחטים, בשוק הרצל 53. האחראי על המשחטה הוא משה המבורגר, פעיל במפלגה הדתית-לאומית.

במשחטה זו שוררים תנאים תברואתיים מחרידים. פקחי המחלקה הוטרנירית הגי-שו נגזזה מיוזמים רבים, אך מעולם לא הועמד האחראי, משה המבורגר, לדין. ב-חודש יולי אשתדק ציינו הפקחים בדין-וחשבון מפורט: "קירות המשחטה והריצפה מזהמים, ומלוכלכים בדם קרוש. שולחן-השחיטה מזהם בדם קרוש. השולחן מכוסה

מאונך:

- 1) צץ במפתיע. (2) ניד קל. (3) נחל בארץ.
- 4) יבשה מוקפת ים. (5) בה דרכו ענבים ליי. (6) אריה. (7) תנועה במים. (8) רעל, סם-מוות. (9) שוטטה ללא-מטרה. (10) לירה ארץ-ישראלית ("ר"ת). (11) ישוב בצפון הארץ. (12) היכן. (14) ריגה, שירה. (16) סתר, מחבוא. (18) מילת-קריאה. (20) חומר פלסטי מבריק, שעוונית. (21) לא נוקשה. (24) שמה. (26) "מסטינג". (28) בן, צאצא. (29 א') הכריחו, אילצו. (30 א') אבן יקרה. (31) המתנה לאודיאוס 20 שנה. (33) בעל פרסות. (36) אויב, צורר. (37) מחליק-שלג. (38) ... דולורורה. (39) כתומי. (41) קללה. (43) צו מגבוה. (44) חושש, ירא. (46) מילת-תחינה. (47) בד יקר. (50) לחם-הפסח. (51) מעמיק להרהר. (53) בוסתן. (55) רדו דבש. (57) עיר גדולה. (60) זמן. (61) תן! (62) נהר באפריקה. (63) דיר חסר-ראש.

מאונך:

- 1) סילק, השליך מן המקום. (4) אסף בשקידה. (6) מחגיג-ישראל — .. בעומר. (8) שילמית, שילמה תחתונה. (10) שיר נוי נשיר ממישפת הותיים. (12) מידת שטה, עשירית הדונם. (13) ירק-מאכל, אהוב על פופאי. (14) ראשון לכל. (15) תואר הולנדי. (17) כלי לאיסוף אשפה. (19) קדרר וועף. (22) מחלת-עור, אקזמה. (23) מין בשר שנמאס על חיילי צה"ל. (25) באיזה מקום? (27) נקי וצח. (28) בתוכה. (29) מילת-בקשה. (30) בן דת היהודי. (32) נהמד ונות. (34) קוץ. (35) ריקבון. (37) מיפלט. (38) כריכה, חיתול. (40) טופס של עיתון. (42) פירוק קשר. (44) ממתק מיוצרי דביק. (45) אקח אתי משהו אל... (48) היו בהווה. (49) גץ, זיק. (50) גיבור-קולנוע אימתני גודע. (52) דרגה. (54) מספיק, רב. (55) צמחים, ממשש גם למאכל. (56) סופר אמריקאי ("ש"מ). (58) לאן. (59) קרחתי-עיר. (61) מדינה מעבר למסדה-ברזל. (64) סימן, אות. (65) ברם, אולם. (66) הרשאה.

חשביץ 1914

וזחי חידה חשבונית. כל ריבוע מסמל סיפורה. לאותן הספרות יש אותם סימנים. בעזרתן של פעולות חיבור, חיסור, כפל וחילוק, יש למצוא איזו סיפורה מציין כל סמל של ריבוע.

